

МИНИСТЕРСТВО ПРОСВЕЩЕНИЯ РОССИЙСКОЙ ФЕДЕРАЦИИ

Министерство образования и науки Республики Ингушетия

Управление образования по г.Магас и г.Назрань

ГБОУ "СОШ № 15 г.Назрань"

РАССМОТРЕНО:
на заседании МО
Протокол № 1
от «28» августа 2023 г.

СОГЛАСОВАНО:
зам. директора по УВР
Протокол № 1
от «28» августа 2023 г.

УТВЕРЖДЕНО:
директор ГБОУ
"СОШ № 15 г.Назрань"
_____ Евлоева Л.И.
Приказ № 3\1
от «29» августа 2023 г.

РАБОЧАЯ ПРОГРАММА

учебного предмета «Родной язык (Ингушский)»

для обучающихся 1-х классов

г.Назрань, 2023 г.

Д1акхетора каьхат

Йоазон урока дешара урока санна к1ира ши сахьат хетадаь да. Цкъа хьалхаг1а дешара урока дешархоша 1омаьяча темага хьежжа, цун т1ехь т1айоаг1ача урока цу темах йоазув де 1омабу дешархой. Цудухьа дешара урока хьалхара 4 сахьат къамаьл шаьрдара, дувцара къамаьла хетадаь доландаь, иштта йоазон урока 4 сахьат а кулг йоазув де кийчдараи алапий маьженаш язьяраи хетадаь да. Цул т1ехьаг1а 52 сахьат алапаш язде а, царца дешдоакьоши, дешаши, предложенеши язье хьожадаь да. Т1ехьара 8 сахьат 1омадаьр ч1оаг1деш, 1 классе дешархошта ха еза йоазон бокьонаш ч1оаг1ьеш хьожадаь да.

Тахан латтача хьале г1алг1ай мотт 1омабара, цу метта йоазув де хара 1алаьмате йоаккха терко е еза къаьстта ишколо. Х1анзарча зама бераша 1алаьмате дукхабувцаш лелабу эрсий мотт. Ц1аг1а а ара а бераша шоай наьна метта къамаьл к1езига ду. Г1алг1ай мотт бувцачар а къамаьла юкье дукха эрсий дешаш леладу, цудухьа наьна мотт эрсий меттаца ийна бувц бераша. Ишттача хьале т1ехь т1айоаг1ача хана г1алг1ай мотт бицбалара кхерам ба. Цудухьа ишкола хьалха латта декхар да г1алг1ай метта дешари йоазуви дешархошта 1омадар, безам т1абахийтар, мотт дийнбар. Бера ший наьна мотт бовза а беа, беа а беа, уйла а цу метта хила еза. К1ира сахьатий боарам дукха беце а дешархоша мотт 1омабергба, хьехархоша из безаргболча тайпара д1ахьехе. Цу т1а йоазув де г1алг1ай метта хала а дац, х1ана аьлча, г1алг1ай абата т1а дукхаг1адола алапаш эрсий метта санна да. Дешархошта 1омаде 1от1акхета алапаш да: 1, аь, г1, кх, къ, к1, п1, т1, хь, х1, ц1, ч1, яь, дифтонг оа. Хьалхарча 4 урока бераш 1омалу тетрада балха муг1араш т1а язде: т1адамаш, такилгаш, лоацеи й1аьхеи г1ажилгаш, к1алареи лакхереи хьалхьайза г1ажилгаш, ахголгаш, голгаш. Цул т1ехьаг1а бераш 1омалу алапаш язде, уж в1аши нийса хотта. Эрсий метта санна хьехархочо боккха теркам т1абахийта беа дешаш д1аоалаши яздеши йолча башхалонашта. Иштта боккха болх бе беа дешархоша оазаш нийса хьаалара, х1ана аьлча, бери яздеча хана ше харцахьа дош д1ааларга хьежжа г1алаташ а деш яздергда. Из болх 1 классе денз ца хаддаш бе беа, йоазув нийса хургдолаш.

Йоазув 1омадар.

Яздеча хана дешархой нийса баг1а 1омабар, тетрадь нийса 1одила, сурт дуллаш е яздеш къоаламахи шаькьаргахи нийса пайда эца 1омабар. Йоазон доккхий а з1амига а алапаш довзийтар, уж шоайла в1ашаг1тоха 1омабар.

Дешаши шин-кхаь дешах латта предложенеши язье, хьехархочун г1онца оазий-дешдоакьоь тохкам баьчул т1ехьаг1а, д1аязде 1омабар, к1езига ха яьлча, цар шоаш уж яздар. Хьокхамга хьежжа белгалдаьха дешаши предложенеши т1ера хьаязье 1омабар.

Цкъа дагахьа къоаста а даь, цул т1ехьаг1а шоай ло1аме дешаш д1аязде 1омабар.

Предложени бакьахьа оттае, наьха а, хьайбай а, городий а ц1ерашка доккха алап дилла 1омабар, предложени чаккхийоалача т1адам оттабе 1омабар. Йоазон унахц1енон бокьонаш лораяр.

Дешара плана юкье г1алг1ай метто д1алоаца моттиг.

Программа оттаяь йохьанцара юкьарадешара пачхьалкхен дешара стандарта буха т1а, базисни дешара плана г1алг1ай метта луш йолча торонашца нийсьеш.

Г1алг1ай мотт хьехара башхо белгалгьяьккха тематически планашка хьежжа.

Юхъанцарча ишкола балха программа чу г1алг1ай мотт хъеха белгалдаъд:

1-ча классе 66 сахъат, к1ира 2 сахъат (33 балха к1ира)

Цхьоалаг1ча классе г1алг1ай метта тематически планировани

№ арг1аг1а	Метта даъкъе йола юкъаш.	Сахъатий массал
1.	Алапаш 1омаделехъа йола юкъ.	4
2.	Алапаш 1омаду юкъ.	52
3.	Алапаш 1омадаъчул т1ехъаг1а йола юкъ	10
Деррига		66

Алапаш 1омаделехъа йола юкъ.

Дувцара къамаъл шаърдар. Оазах бола кхетам балар, оаз малаг1а я алап малаг1а да къоастаде хар хъехар, мукъеи мукъазеи оазаш йолга хъехар, цар белгалонаш йовзийтар. Зовнеи къореи оазаш хилар дувцар, уж в1аши тувла ца яра бокъонаш йовзийтар. Мукъа оазаш лоацеи й1аъхеи хилар хъехар. Дош дешдоакъошта декъа дешархой 1омабар. Предложенех кхетам балар, из хъакхолла дешархой 1омабар. Берий фонетически хазар кхедар, оазаш а дешаш а нийса д1аала 1омадар. Гонахъарча 1аламах кхетам балар, берий режимахи унахц1ено лораярахи дувцар. Хъайбай, оакхарий, садоаллача х1амай, зизай, баъций, гаъний, комарий, оалхазарий, сомий, хаъсий, транспорта, дуача х1аман ц1ераш йовзийтар. Иштта бесай ц1ераш, к1иран деной ц1ераш 1омаяр. Суртах лоаца дувцар оттаде бераш 1омадар. Хъехархочо дийшача дувцара е бийшача фаълга чулоацам хъабувца хар 1омадар.

Алапаш 1омаду юкъ.

Оазахи алапахи кхетам балар. Алапаш доккхеи з1амигеи хилар довзийтар, уж в1аши дистар. Мукъеи мукъазеи, зовнеи къореи оазий белгалонаш йовзийтар. Дешдакъа хъахилара бокъонах лаъца дувцар, из шаъра 1одеша бераш 1омадар. Кердача дешай ма1ан довзийтар, доалара дешаех кхетам балар, предложени нийса д1аязъяра бокъонаш ювцар. Дешархой шоаш дийшар лоацца хъадувца 1омабар.

Алапаш 1омадаъчул т1ехъаг1а йола юкъ.

Дувцара къамаъл шаърдар, шаърра деша хара йола оамалаш кхеяр. Г1алг1ай багахбувцама произведенеш ешар, чулоацам тахкар, оаз тоаеш деша хар 1омадар. Г1алг1ай къаман йоазонхойи поэтии произведенеш йовзийтар, ешар, кертера уйла къоастае бераш 1омадар. Иштта цу балхашца эхь, эздел, г1улакх, сий, иман, сабар, камоаршал, бакълер, доттаг1ал, къахетам яха оамалаш кхеяр. Г1алг1ай меттацара, мехкацара, 1аламцара безам совбакхар. Г1алг1айи эрсийи ц1ей дездеча деноех лаьца кхетам балар. Г1алг1ай поэтии йоазонхойи вахарахи кхолламахи дувцар, байташ 1омаяр, кицаш 1омадар, ховли-довзалеш дешар, шоаш дагалацар.

Керттера кхетамаш ховраши.

Дешархошта довза деза:

- г1алг1ай метта массайола оаз а алап а , кхета беза цар башхалонех (оаз оал , т1аккха алап язду);
- мукъеи мукъазеи оазий керттера бокъонаш;
- дагахьа 1омае белгалъяьхача байтий тексташ.

Дешархошта ха деза:

- наьна метта деча къамаьлага ладувг1а а цунах кхета а;
- къамаьла юкъе предложенеш къоастае , цар арг1а белгалъяккха ;
- й1аьхеи лоацеи мукъа оазаш а , уж белгалъеш дола алапаш а белгалдаха;
- кепайоазон а кулга шрифтаца а яздаь дешаш, предложенеш т1ера хьаязье;
- диктовка ярца, г1алат а ца деш, дешаши 3-5 дешаех латта предложенеши язье;
- предложени йолалуш доккхача алапа теркам т1абахийтар а цун чаккхенга т1адам оттабар а;
- белгалъяккхача цъан-шин темах е сюжетни суртех пайда эцар, з1амига текст юха хьаювца;
- «Абата» т1ера тексташ еша, дагахьа стихотворени 1омае, къамаьла бокъонаш лораеш еша.

Къамаьл.

Баген а йоазон а къамаьла юкъара кхетам. Предложени , дош, дешдакъа, оаз , алап практически довзийтар . Къамаьл предложенешта, предложенеш дешашта, дешаш дешдоакъошта декъа хар.

Оазаш.

Оазаш йовзийтар. Хазарца а аларца а оазаш къоастаяр. Мукъеи мукъазеи, й1аьхеи лоацеи, эрсий меттара хьаййца оазаш.

Дешашкара цъайола мукъа а мукъаза а оазаш къоастаяр.

Белгалъяккхача оазаца дешаш доаладар, дешдоакъой – оазий схемай кепача оала дош белгалдакхар.

Г1онна йолча схемах пайда эцар. Къамаьл предложенешта, предложенеш дешашта, дешаш дешдоакъошта декъа 1омадар.

Дешарах а аларах а мукъеи мукъазеи оазаш в1аший къоастаярах а кхетам балар. Дешашкара цъацца оазаш белшалъеш дараш а (къоастае а, дешдоакъой оазий тохкам бе а, цар оамал а , арг1а а белгалъяккха 1омабар;д1аьха а лоаца а дешдакъа къоастаде хар).

Кулгайоазони кепайоазони алапашца яздаь дола дешаши предложенеши улга т1ара а книжка т1ара а хьаяздар.

Йоазув хъехара календарни тематически план 1 класе 2023-2024 дешара шера лаьрх1а. (К1ира 2 сахьат).

Урока №	Урока тема	Урока тема чулоацам, лоарх1а ме декхараш.	Универсальни дешара ардамаш (личностни ууд)	Са хьатий мас сал	Лерх 1а ха	Йола ха
Алапаш 1омаделехьа Йола юкъ- 4 сахьат.						
1.	Алапий маьженаш: лоацеи й1аьхеи г1ажилгаш язъяр.	Яздеш нийса ваг1ара бокьонаш йовзийтар, алапаш маьженах латтилга дувцар, тетрадь довзийтар, балха муг1 бовзийтар, лоацеи й1аьхеи г1ажилгаш язъяр.	Унахц1ена сабаре хила кхедар, в1аши ладувг1аш хила, дизза жоп дала 1омадар, барт кхебар.	1	06.09.23г.	
2.	Алапий маьженаш к1алара хьалхьайза г1ажилгаш язъяр.	Яздеш нийса ваг1ара бокьонаш ч1оаг1ьяр, алапий маьженаш тайптайпара сен еза хар 1омадар, уж в1аши йистар, к1алара хьалхьайза г1ажилгаш язъяр.	Къахьегаме хила везар хъехар, унахц1ена, сабаре хила кхедар, берий коллектива юкъе ший моттиг хьалаца бер 1омадар, шийна хетар, уйла ер майрра ала кхедар.	1	08.09.23г.	
3.	Алапий маьженаш: шод бола г1ажилгаш язъяр.	Нийса а ц1ена а яздар бокьонаш ч1оагьяр, шод бола г1ажилгаш малаг1а алапаш яздеш эш дувцар, йоазон лерх1ами, дозали, эшами мишта ба дувцар, шод бола г1ажилгаш язъяр.	Барт, цхьоаг1о кхеяр, шойла ладувг1а, эшача хана новкъостал де хъехархочун хаттара жоп луш, е т1адуллар кхоачашдеш. Меттацара безам совбакхар. Бер ше дезилгеи лоарх1алгеи д1ахойташ балха юкъедоаладар.	1	13.09.23г.	
4.	Алапий маьженаш голгаш, ахголгаш яздар.	Алапий маьженах бола кхетам шербар, уж в1аши йиста, цар тарадар фуд, башхоех лаьца дувца бераш 1омадар, голгаши ахголгаши яздар.	Берий йоазонцара чам ч1оаг1бар; уйла е, дизза жоп дала 1омадар, в1аши товш хила хъехар.	1	15.09.23г.	
Алапаш яздар юкъ- 52 сахьат.						
5.	Алапаш А, а яздар.	Абата хьалхара алап довзийтар, куцах дувцар, башхало ювцар, абата юкъе цо беча балхах дувцар, д1аоалаш яздар, диктовках яздар (аа Аа АА аА аа).	Берашта юкъера безам ч1оаг1бар, унахц1ено, сатем, сабар кхедар,	1	20.09.23г.	

			наънацара безам совбакхар, г1алг1ай ага илли довзийтар, 1омадар.			
6.	Алапаш М, м яздар.	Мукъза оаз белгалъю алап М,м яздар, в1аши дистар, хъа а оалаш тетрада т1а а улга т1а а яздар, хъехархочун диктовках яздар, дешдоакъош «ма Ма» яздар, дош «мама» яздар.	Йоазон бокъонаш хар ч1оаг1дар, унахц1ено кхеяр, цхъана барта долаш болх бе бераш 1омадар, арг1- аг1аг1а улга т1а аха 1омадар, в1аши дог лазаш хила кхедар.	1	22.09.23г.	
7.	Алапаш У, у яздар.	Алапаш У, у деша юкъера хъалаха а хъакъоастаде а бераш 1омадар, в1аши дистар, башхоех дувцар, уж эшача дешай масалаш кхувлар, цу оаза деша юкъера моттиг хъаалар. Дешдоакъош «Му му», дош «Ума» яздар. Д1аоалаш яздар: ам ум му ма ау уа.	Къаман сий лорадара, ший ц1ера, тайпан сий лорадара оамалаш йовзаш хила, в1аши барта долаш болх беш хила 1омадар. Уйлашка а г1улакхашка а дилла ший кертаца ваха везарах дувцар.	1	27.09.23г.	
8.	Алапаш Р, р яздар.	Белгалонех алапаш довза бераш 1омадар, керда алап Р, р феца, т1аккха тетрадаш т1а яздар, алапаш в1аши дистар, цар лоарх1амах дувцар, дешдоакъош ра ру Ра Ру, дешаш амар, ара яздар.	Берашта юкъе доттаг1ал ч1оаг1дар, г1алг1ай эзделах кхетам балар. Геттара озалуш, эхъеташвар дукхаг1а ловзара юкъевоалавар.	1	29.09.23г.	
9.	Алапаш Ш, ш яздар.	Керда алап яздар, доалара дешаш яздар бокъо ч1оаг1ъяр, ше д1аоалаш, хъехархочо д1аоалаш язде хара говзал 1омаяр, алапаш в1аши нийса хоттара а болх бар. Язду ша шу муш шура машар ашар ашараш Шура.	Ше урока баъча балха шийна раъза ва е вац дувца дешархо 1омавар, кхычун балха а нийса доаг1ар ала дешархо 1омавар. Бехказа мишта вала веза хъехар.	1	04.10.23г.	
10.	Алапаш И, и яздар.	Малаг1а алапий маъженаш еза «и» яздеш хар, тетрада т1а нийса йоазув де хара болх бар, хъокхамга хъежжа язде хар, кхыча алапашца нийса хотта. Дешдоакъоши дешаши, предложении язъяр. Мукъеи мукъазеи оазаш белгалъю алапаш шоа- шоай беса къоаламаца белгалдар.	Ше баъча а кхычар баъча а балха корта бе хар, хаттараш тела хар 1омадар, кхетам болаши кхычар кхетадергдолаши къамаъл оттаде, дувца хара болх бар.	1	06.10.23г.	
11.	Алапаш Н, н яздар.	Алап яздар а арг1а а бокъонаш а йовзийтар, муг1ар т1а алапаш а дешаш а нийсдеш язде 1омадар, доалара ц1ердешашка из алап нийса язде 1омадар, кхыча алапашца нийса хотта хъехар.	Хъехархочо оттадаъча декхарашка хъежжа, бе безача балха план оттаяр; бе лерх1а болх бераша шоаш белгалбакхар, къамаъла этикет йоха а ца еш, мотт нийса бувцар.	1	11.10.23г.	
12.	Алапаш С, с яздар.	Кепайоазони кулгайоазони алапаш в1аши дистар, уж нийса яздар болх бар, дешдоакъой тохками оазий алапий тохками бе бераш 1омадар, дешаши предложенеш и язъяр.	Шийга дувцачунга ладувг1а бер 1омадар. 1омадаъчун корта бе хар 1омадар, шинне цхъана болх бе хара кхетам балар, унахц1ено лораяр.	1	13.10.23г.	

13-14.	Алапаш Л, л, О, о яздар.	Алап малаг1ча алапий маъженах латт хар, в1аши дистар кепа, сурт-сибата; хъехархочун хаттара йоазонца жоп дала хар 1омадар. Алапаш в1аши нийса хоттар, д1аоалаш яздара говзал ч1оаг1ъяр.	Къамаъла юкье дакъа лаца хар 1омадар, ший холонех лаъца бери дувца могадар, беча балха ше шийна т1ахъажар.	2	18.10.23г. 20.10.23г.	
15.	Алапаш Д, д яздар.	Алап малаг1ча алапий маъженах латт хар, в1аши дистар кепа, сурт-сибата, хъехархочун хаттара йоазонца жоп дала хар 1омадар. Алапаш в1аши нийса хоттар, д1аоалаш яздара говзал ч1оаг1ъяр.	Къамаъла юкье дакъа лаца хар 1омадар, ший холонех лаъца бери дувцар могадар, беча балха ше шийна т1ахъажар.	1	25.10.23г.	
16.	Алапаш Х, х яздар.	Ахголгех латта алап язде дешархой 1омабар, кхыча алапашца из нийса хоттар, фонематически хазар кхедар, ше яздаър хъокхамца дистар, айдареи хаттареи предложенеш нийса язье 1омадар.	Монологически къамаъл оттаде хар; г1алаташ тоадара хъехархочои дешархошеи денна хъехар нийса т1аэцеи кхетадеи хар, бе безача балха ше шийна хълха декхараш оттаде хар.	1	27.10.23г.	
17.	Алапаш З, з яздар.	Ахголгех латта алап язде дешархой 1омабар, кхыча алапашца из нийса хоттар, фонематически хазар кхедар, ше яздаър хъокхамца дистар, айдареи хаттареи предложенеш нийса язье 1омадар.	Монологически къамаъл оттаде хар; г1алаташ тоадара хъехархочои дешархошеи денна хъехар нийса т1аэцеи кхетадеи хар, бе безача балха ше шийна хълха декхараш оттаде хар.	1	08.11.23г.	
18.	Алапаш К, к яздар.	Алап язде бераш 1омадар, схемага хъежжа предложени оттаяр, улга т1а яздаър ше яздаър массанена хозаш деша хара навик ч1оаг1ъяр, д1а а оалаш кхычунга (диктовках) яздайтара болх бар.	1омадаъчох деннача хаттара оза а ца луш, дизза жоп дала хар, унахц1ено кхеяр, ше шийна оценка яла хар хъехар, тоабах болх бе хар.	1	10.11.23г.	
19.	Алапаш Е, е яздар.	Алап яздара эша алапий маъженаш хъаювца хар, къамаъла юкье цо лелаю моттигах дувцар (союз «или»), кепайоазон хъисапе дешаш кулгайоазон хъисапе хъаяздар, диктовках г1алат ца деш язде хара болх бар.	Эздеда оамалаш кхеяр, кхычо а ше а баъ болх тахка хар, шинне цхъана (в паре) болх бе хар 1омадар. Г1алг1ай мехкацара, 1аламцара безам совбаккхар.	1	15.11.23г.	
20.	Алапаш В, в яздар.	Алап нийса яздара эшар сенца дувзаденна да хар, из нийса язде а хотта а 1омадар. Хъокхам т1ара дешаш а предложенеш а нийса хъаязье хар 1омадар.	Йоазув деш хъахинна г1алат хъалаха а тоаде а хара болх бар, тайп-тайпара балха хало тоаяра де дезачун план оттае хар, дувцара къамаъл нийса оттадар.	1	17.11.23г.	
21.	Алапаш Б, б яздар.	Алапий тара хилари башхои белгалъяккха хар, дешдоакъоши дешаши муг1ар т1а д1анийсде хар, дувцареи, хаттареи, айдареи предложенеш язъяр.	Урока бе лерх1а болх мишта оттабе беа хар хъехар; шийна хетар, ший уйла хъаала дешархочун торо йир,	1	22.11.23г.	

			берашта юкьера дог-безам ч1оаг1бар.			
22.	Алапаш Т, т яздар.	Алапаш Т, т язде 1омадар, кхыча алапашца уж нийса хотта, уж юкьедола дешаши предложениши нийса язье хара болх бар, мукъеи мукъазеи оазаш белгалъечарна шо-шоай беса къоаламца к1ал така хъакха бераш 1омадар.	Бе безача балха толам баргболаш, в1аши новкъостал деш хила хъехар; кадайл кхейр, дешархочун цо мел дер лоарх1аме а эшаш а долга д1ахайтар.	1	24.11.23г.	
23.	Алапаш Я, я яздар.	Доккхача алапо беча балхах кхетам балар, цу алапо малаг1ча дешашка шишша оаз белгалгюу дувцар, саькхал кхедар, фонематически хазар кхедар, кепайоазон алапашца яздар кулгайоазон алапашца хъаязде хара болх д1ахо бахъар.	Дешархой шоай г1алат лаха а тоаде а 1омабар, кхычун г1алат мишта белгалдаккха деза царна хъехар; керда х1ама довза безам хилара шийна хъалхашка декхараш увттаде бер 1омадар.	1	29.11.23г.	
24.	Алапаш Г, г яздар.	Алап Г, г нийса яздар оамал кхейр, уж кхыча алапашца нийса хотта, тетрада муг1араш т1а дешаши предложениши д1анийсье хара болх д1ахо бахъар, предложене тайпаех ховр шаьрдар.	1омаь бокъонаш йоазув деш дагайохара болх бар, луш дола жоп даьржа далара хетабаь болх д1ахо бахъар. Унахц1ено лораяра оамал кхейр.	1	01.12.23г.	
25.	Алапаш Й, й яздар.	Алапаш Й, й язде дешархой 1ома бар, цу алапаца дола дешаш яздар, «е» яхача оазаца тувлаергъйоацаш болх бар, дешдоакъойи алапий-оазийи тохам бе хар д1ахо 1омадар.	1омаь бокъонаш йоазув деш дагайохара болх бар, луш дола жоп даьржа далара хетабаь болх д1ахо бахъар. Унахц1ено лораяра оамал кхейр.	1	06.12.23г.	
26.	Алапаш Ц, ц, яздар.	Алап Ц, ц нийса яздар оамал кхе яр, уж кхыча алапашца нийса хотта, тетрада муг1араш т1а дешаши предложениши д1анийсье хара болх д1ахо бахъар, предложене тайпаех ховр шаьрдар.	1омаь бокъонаш йоазув деш дагайохара болх бар, луш дола жоп даьржа далара хетабаь болх д1ахо бахъар. Унахц1ено лораяра оамал кхейр	1	08.12.23г.	
27.	Алапаш Ч, ч яздар.	Алапаш Ч, ч мишта язду довзийтар, цу оаза белгало йовзийтар, цунца дешдоакъоши дешаши нийса язде дешархой 1омабар, кепайоазон т1ара г1алат ца деш хъаязде хара оамал кхейр.	Урока темага хъежжа декхараш хъалхадахар, уж кхоачашдара де дезар хъадувцар, тобах болх бар, камоаршалла т1аберзабар.	1	13.12.23г.	
28.	Алапаш 1, 1 яздар.	Алапаш 1, 1 язде 1омадар, кхыча алапашца уж нийса хотта, уж юкье дола дешаши предложениши ний са язье, мукъеи мукъазеи оазаш белгалъечарна шо- шоай беса къоа ламаца к1ал така хъакха 1омадар.	Бе безача балха толам баргболаш, в1аши новкъостал деш хилар хъехар; кадайл кхейр, дешархочун д1ахайтар цо мел дер лоарх1аме а эшаш а долга.	1	15.12.23г.	
29.	Алапаш Г1, г1 яздар.	Шолха алап язде дешархой 1омабар, «г» «г1» яхача алапашта юкьерча башхох дувцар,	Х1ара х1аман ше уйла еш хила веза дешархо, цудухъа шийна хетар ала а	1	20.12.23г.	

		дешаши предложенеши шоаш дагалацар, д1а а оалаш д1аязъяр.	бахъаных лаъца дувца а хар хьалхадаккхар.			
30.	Алапаш П, п яздар.	Алап малаг1ча алапий маъженах латт хар, в1аши дистар кепа, сурт-сибата; хъехархочун хаттара йоазонца жоп дала хар 1омадар. Алапаш в1аши нийса хоттар, д1аоалаш яздар говзал ч1оаг1ъяр.	Къамаъла юкъе дакъа лаца хар 1омадар, ший халонех лаъца бери дувцар могадар, беча балха ше шийна т1ахъажар.	1	22.12.23г.	
31.	Алапаш Кх, кх яздар.	Шолха алап язде дешархой 1омабар, «к» «кх» яхача алапашта а оазашта а юкъерча башхох дувцар, дешаши предложенеши шоаш дагалацар, д1а а оалаш д1аязъяр.	Х1ара х1аман ше уйла еш хила веза дешархо, цудухъа шийна хетар ала а бахъаных лаъца дувца а хар хьалхадаккхар.	1	27.12.23г.	
32.	Алапаш Ж, ж яздар.	Алап малаг1ча алапий маъженах латт хар, в1аши дистар кепа, сурт-сибата; хъехархочун хаттара йоазонца жоп дала хар 1омадар. Алапаш в1аши нийса хоттар, д1аоалаш яздар говзал ч1оаг1ъяр.	Къамаъла юкъе дакъа лаца хар 1омадар, шийна духьалъэттача халонех лаъца бери дувцар могадар, беча балха ше шийна т1ахъажар.	1	29.12.23г.	
33-34.	Алапаш ж1, б1, з1, в1, д1 яздар.	«1» яхача алапо шолха доаха алапаш язде бераш 1омадар, царца дешаши предложенеши оттаяр, д1аязъяр; дешаш дешдоакъошта декъа хар ч1оаг1дар.	Йоазув нийса дий хъежаш, саъкхе хила хъехар; г1алат нийса тоаде а ший жоп нийса хилара бокъох дувца а хар кхедар.	2	10.01.23г. 12.01.23г.	
35.	Алап к1аъда хъарак (ь) яздар.	Алап к1аъда хъарак (ь) язде 1омадар, цо дешашта юкъе беча балхах кхетам балар, мичахъа язде доаг1а д1ач1оаг1деш упражненеш яйтар, орфографически зем кхебар.	Дешархо ше шийна хьалхашка декхар оттаде 1омавар. Къамаъл шаърдар, 1омадаър д1аязде хар кхедар.	1	17.01.23г.	
36.	Алапаш Аь, аь яздар.	Мукъа оаз белгалъю шолха алап язде 1омадар, дешаши предложенеши язъяр. Дешаш такилг а хьокхаш дешдоакъошта декъа 1омадар.	Дешархо ше шийна хьалхашка декхар оттаде 1омавар. Къамаъл шаърдар, 1омадаър д1аязде хар кхедар.	1	19.01.23г.	
37.	Алапаш Хь, хь яздар.	Шолха алап язде дешархой 1омабар, «х» «хь» яхача алапашта а оазашта а юкъерча башхох дувцар, дешаши предложенеши шоаш дагалацар, д1а а оалаш д1аязъяр.	Х1ара х1аман ше уйла еш хила веза дешархо, цудухъа шийна хетар ала а бахъаных лаъца дувца а хар хьалхадаккхар.	1	24.01.23г.	
38.	Алапаш Ю, ю яздар.	Алапаш Ю, ю яздар, цу алапо малаг1ча дешашка шишша оаз белгалъю дувцар, саъкхал кхедар, фонематически хазар кхедар, кепайоазон алапашца яздаър кулгайоазон алапашца хъаязде хара болх д1ахо бахъар.	Дешархой шоай г1алат лаха а тоаде а 1омабар, кхьчун г1алат мишта белгалдаккха деза хъехар, керда х1ама довза безам хилара шийна хьалхашка декхараш увттаде бер 1омадар.	1	26.01.23г.	
39.	Алапаш Ф, ф яздар.	Доккха а з1амига а алапаш Ф, ф яздар, царца дешаши предложенеши отта а еш д1аязъяр.	Йоазон бокъонаш хар ч1оаг1дар, унахц1ено кхеяр, цхъана барта долаш	1	31.01.23г.	

		Багах оаза фонетически тохкам бе дешархой 1омабар.	болх бе бераш 1омадар, арг1- арг1аг1а улга т1а аха 1омадар, в1аши дог лазаш хила кхедар.			
40.	Алапаш Э, э яздар.	Доккха а з1амига а Э,э яха алапаш яздар, царца дешаши предложенеши отта а еш д1аязъяр. Оаза багах фонетически тохкам бе дешархой 1омабар. Тохарах бола кхетам ч1оаг1бар. Харцахъа оттаяь предложени тоаяра болх бар.	Шийца классе деша ваг1ачунга ладувг1а а, цунца къамаьл оттаде а, шийна нийса хетар ала а дешархо 1омавар. Шийна хьалха оттадаь декхар кхоачашдара аттаг1а а лоацаг1а а бола никъ лаха хар хьехар.	1	02.02.23г.	
41.	Алап ч1оаг1а хьарак (ъ) яздар.	Алап «ъ» яздар кхетам балар, цо деша юкъе беча балхах лаьца дувцар, цу алапаца дешаш яз деш г1алат ца дара упражненеш яр. Орфографически зем кхедар, мотт нийса бувцара болх бар.	Йоазув нийса дий хьежаш сакъхе хила хьехар, г1алат нийса тоаде а ший жоп нийса хилара бокъох дувца а хар кхедар.	1	07.02.23г.	
42-43.	Алапаш Къ, къ яздар.	Алапаш «Къ, къ» яздар кхетам балар, цар цхьалхача алапаца тара хиларахи башхохи лаьца дувцар, цу алапаца дешдоакъоши дешаши яз деш г1алат ца дара упражненеш яр.	Берий йоазонцара чам ч1оаг1бар, уйла е, дизза жоп дала 1омаде, в1аши товш хилар хьехар.	2	09.02.23г. 14.02.23г.	
44.	Алапаш К1, к1 яздар.	Шолха алап язде дешархой 1ома бар, «к» «кх» «к1» яхача алапашта а оазашта а юкьерча башхох дув цар, дешаши предложенеши шоаш дагалацар, д1а а оалаш д1аязъяр. Шолха алапаш дешашта юкьера хьалаха а белгалде а хьехар.	1омаь бокъонаш йоазув деш дагайохара болх бар, луш дола жоп даьржа далара хетабаь болх д1ахо бахьар. Унахц1ено лораяра оамал кхедар.	1	16.02.23г.	
45.	Алапаш Т1, т1 яздар.	Алапаш Т1, т1 язде 1омадар, кхыча алапашца уж нийса хотта, уж юкъе дола дешаши предложенеши ний са язье, мукъеи мукъазеи оазаш белгалъечарна шо- шоай беса къоа ламаца к1ал така хьакха 1омадар.	Бе безача балха толам баргболаш в1аши новкъостал деш хилар хьехар, кадайл кхедар, дешархочун д1ахайтар цо мел дер лоарх1аме а эшаш а долга.	1	28.02.23г.	
46.	Алапаш П1, п1 яздар.	Доккха а з1амига а П1, п1 яха алапаш яздар, царца дешаши пред ложенеши отта а еш д1аязъяр. Оаза багах фонетически тохкам бе дешархой 1омабар. Тохарах бола кхетам ч1оаг1бар. Харцахъа оттаяь предложени тоаяра болх бар.	Шийца классе деша ваг1ачунга ладувг1а а, цунца къамаьл оттаде а, шийна нийса хетар ала а дешархо 1омавар. Шийна хьалха оттадаь декхар кхоачашдара аттаг1а а лоацаг1а а бола никъ лаха хар хьехар.	1	01.03.23г.	
47-	Алапаш Ч1, ч1 яздар.	Алапаш «Ч1, ч1» яздар кхетам ба лар, цар цхьалхача алапаца тара хи ларахи башхохи лаьца дувцар, цу алапаца дешдоакъоши дешаши яз деш г1алат ца дара упражненеш яр.	Дешархо ше шийна хьалхашка декхар оттаде 1омавар. Къамаьл шаьрдар, 1омадаьр д1аязде хар кхедар.	1	06.03.23г.	
48-49.	Алапаш Х1, х1 яздар.	Шолха алап язде дешархой 1омабар, «х» «х1» яхача алапашта а оазашта а юкьерча башхох дув	1омаь бокъонаш йоазув деш дагайохара болх бар, луш дола жоп	2	13.03.23г. 15.03.23г.	

		цар, дешаши предложенеши шоаш дагалацар, д1а а оалаш д1аязъяр. Шолха алапаш дешашта юкъяра хъалаха а белгалде а хъехар.	даържа далара хетабаъ болх д1ахо бахъар. Унахц1ено лораяра оамал кхехар.			
50.	Алапаш Ц1, ц1 яздар.	Алапаш «Ц1, ц1» яздара кхетам балар, цар цхъалхача алапаца тара хиларахи башхохи лаъца дувцар, цу алапаца дешдоакъоши дешаши яздеш г1алат ца дара упражненеш яр.	Берий йоазонцара чам ч1оаг1 бар, уйла е, дизза жоп дала 1омаде, в1аши товш хила хъе хар. Йоазув нийса дий хъежаш саъкхе хила хъехар, г1алат ний са тоаде а ший жоп нийса хила ра бокъох дувца а хар кхедар.	1	20.03.23г.	
51.	Алапаш Яь, яь яздар.	Шолха алап язде дешархой 1омабар, «я» «яь» яхача алапашта а оазашта а юкъярча башхох дувцар, дешаши предложенеши шоаш дагалацар, д1а а оалаш д1аязъяр. Шолха алапаш дешашта юкъяра хъалаха а белгалде а хъехар.	Бе безача балха толам баргболаш в1аши новкъостал деш хилар хъехар, кадайл кхехар, дешархочун д1ахайтар цо мел дер лоарх1аме а эшаш а долга.	1	22.03.23г.	
52.	Алап ы яздар.	Алап «ы» яздара кхетам балар, цо деша юкъяе беча балхах лаъца дувцар, цу алапаца дешдоакъоши дешаши яздеш г1алат ца дара упражненеш яр.	1омаья бокъонаш йоазув деш дагайохара болх бар, луш дола жоп даържа далара хетабаъ болх д1ахо бахъар. Унахц1ено лораяра оамал кхехар.	1	27.03.23г.	
53.	Алапаш Ё ё яздар.	Алапаш Ё,ё яздар, цу алапо малаг1 ча дешашка шишша оаз белгалгъю дувцар, саъкхал кхедар, фонемати чески хазар кхедар, кепайоазон алапашца яздаър кулгайоазон ала пашца хъаязде хара болх д1ахо бахъар.	Монологически къамаъл оттаде хар, г1алаташ тоадара хъехар хочои дешархошеи денна хъехар нийса т1аэцеи кхетадеи хар, бе безача балха ше шийна хъалха декхараш оттаде хар.	1	29.03.23г.	
54.	Алапаш Щ, щ яздар.	Алапаш Щ, щ язде 1омадар, кхыча алапашца уж нийса хотта, уж юкъяе дола дешаши предложенеши ний са язъе, мукъеи мукъазеи оазаш белгалгъечарна шо-шоай беса къоа ламаца к1ал така хъакха 1омадар.	Шоайла ладувг1а, эшача хана новкъостал де хъехархочун хаттара жоп луш, е т1адуллар кхоачашдеш. Меттацара безам совбаккхар. Бер ше дезилга а лоарх1алга а д1ахойташ балха юкъяедоаладар.	1	03.04.23г.	
Алапаш 1омадаъчул т1ехъаг1а йола юкъя- 8 сахъат.						
55-56.	Шолха алапаш яздар.		Дешархо ше шийна хъалхашка декхар оттаде 1омавар. Къамаъл шаърдар, 1омадаър д1аязде хар кхедар.	2	05.04.23г. 17.04.23г.	
57-58.	Дифтонг оа, йи дола дешаш яздар.	Дифтонгаш нийса яздара кхетам балар, цар деша юкъяе беча балхах лаъца дувцар, царца дола дешдоа къоши дешаши яздеш г1алат ца дара упражненеш яр.	Йоазув нийса дий хъежаш саъ кхе хила хъехар, г1алат нийса тоаде а ший жоп нийса хилара бокъох дувца хар а кхедар.	2	19.04.23г. 24.04.23г.	

59.	Контролни хъаяздар.	Текст нийса, г1алат ца деш хъат1аязъара бокъонаш кердаяхар. Предложенехи предложене тайпахи бола кхетам ч1оаг1бар.	Дешархо ше шийна хъалхашка декхар оттаде 1омавар. Къа маъл шаърдар, ше яздаър нийса дий хъажа тохкам бе дешархо 1омавар.	1	26.04.23г.	
60.	Г1алаташ т1ара болх. Шолха алапаш дола дешаш яздар.	1омадаъ шолха алапаш кердада хар, уж в1аши тувла а ца деш, доагг1ача язде хара болх бар; орфо графически зем кхебар, предложе нех текст нийса отта а яь д1аязъе хар ч1оаг1дар. Предложе не кертерча маъженах кхетам балар.	Монологически къамаъл оттаде хар, г1алаташ тоадара хъехархочои дешархошеи денна хъехар нийса т1аэцеи кхетадеи хар, бе безача балха ше шийна хъалха декхараш оттаде хар.	1	08.05.23г.	
61.	Предложенена хъалха доккха алап яздар	1омадаър кердадахар; орфографически зем кхебар, предложенех текст нийса отта а яь д1аязъе хар ч1оаг1дар.	Монологически къамаъл оттаде хар, г1алаташ тоадара хъехархочои дешархошеи денна хъехар нийса т1аэцеи кхетадеи хар, бе безача балха ше шийна хъалха декхараш оттаде хар.	1	15.05.23г.	
62.	Шолха алапаш дола дешаш яздар.	1омадаъ шолха алапаш кердадахар, уж в1аши тувла а ца деш, доагг1ача язде хара болх бар; орфографически зем кхебар, предложенех текст нийса отта а яь д1аязъе хар ч1оаг1дар.	Дешархошта хъех шоайла ладув г1а, эшача хана новкъос тал де хъехархочун хаттара жоп луш, е т1адуллар кхоачашдеш. Г1ал г1ай меттацара безам совбоа ккхаш болх бар. Бер ше дезилга, лоарх1алга д1ахойташ балха юкъедоаладар.	1	16.05.23г.	
63.	1омадаър кердадахар.	1омадаър кердадахар; орфографически зем кхебар, предложенех текст нийса отта а яь д1аязъе хар ч1оаг1дар.	Дешархошта хъех шоайла ладув г1а, эшача хана новкъос тал де хъехархочун хаттара жоп луш, е т1адуллар кхоачашдеш. Г1ал г1ай меттацара безам совбоа ккхаш болх бар. Бер ше дезилга, лоарх1алга д1ахойташ балха юкъедоаладар.	1	17.05.23г.	
64-66.	Шера 1омадаър кердадахар.	1омадаър кердадахар; орфографически зем кхебар, предложенех текст нийса отта а яь д1аязъе хар ч1оаг1дар.	Дешархошта хъех шоайла ладув г1а, эшача хана новкъос тал де хъехархочун хаттара жоп луш, е т1адуллар кхоачашдеш. Г1ал г1ай меттацара безам совбоа ккхаш болх бар. Бер ше дезилга, лоарх1алга д1ахойташ балха юкъедоаладар.	3	22.05.23г. 23.05.23г. 24.05.23г.	